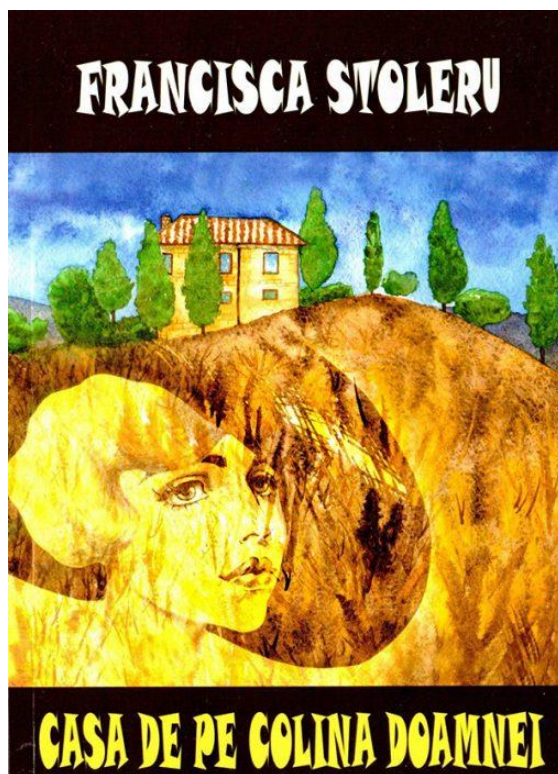

Liana Saxone-Horodi

**„CASA DE PE COLINA DOAMNEI” - un nou roman de
Francisca Stoleru**

Impresii de pictor

Înainte scriam despre cărțile pe care le citeam și care îmi plăceau „impresii de cititor”, dar culoarea și lumina în care-i scaldat noul roman al scriitoarei Francisca Stoleru, m-au făcut să schimb titlul articolului. De data aceasta, citind romanul, au vibrat simțurile mele de artist plastic.

Romanul este dedicat memoriei soțului ei. „Lui Moni...în memoriam”, este scris pe prima pagină. Au trecut deja câțiva ani de când vestea că Moni ne-a părăsit a sosit ca un „trăsnet într-o zi senină”. De atunci nimic nu-mi mai dovedea că Francisca continuă să scrie. Liniște totală și nici nu îndrăzneam să o întreb. Când te afunzi în pragul disperării trebuie să ai norocul să nu fi singur; singur nu poți reuși să revii pe „linia de plutire”. Și pentru a ieși din disperare trebuie să ai parte de o familie deosebită și de prieteni care dovedesc cât de adevărată este zicala „prietenuț adevărat la nevoie se cunoaște ”.

Autoarea simte nevoia să mulțumească „celor care i-au fost de un real ajutor în tot procesul de creație”. Pentru informații istorice mulțumește prof. Jacob Sobovici, istoric, fiicei Silvana și ginereului Eliahu. Cea mai importantă mulțumire este adresată

fiiței: *Îți mulțumesc, Silvana, că ai fost mereu alături de mine și m-ai îndemnat să continui scrisul de câte ori eram descurajată și în pragul renunțării.*

Nu a uitat pe nimeni: pe graficiana Shlomit Davidzon, care a realizat o copertă sublimă, întrecându-se pe ea însăși, pe poetul Adi Cristi, editorul și pe Ana Parteni redactorul de carte, cărora li se datorează apariția romanului.

Apreciatul critic literar Ioan Holban a scris ca de obicei o minunată prefață și a publicat o cronică în „România literară” nr. 40, din 7 septembrie 2018. Și nu-i singurul critic literar care descoperă talentul Franciscăi Stoleru. În Minimum nr. 220-221 din iulie-august 2005, cunoscuta revistă editată de regretatul Mirodan era scris: „Francisca Stoleru are toate datele unei romanciere care-și gradează acțiunea cu un rafinament bine cultivat. Ea montează părțile acțiunii ca pe secvențele unui film, izbutind în crearea unei imagini compacte și viguroase prevestind un nou drum de afirmare în domeniul romanului”.

Și astăzi este valabil ceea ce s-a scris atunci. Îmi imaginez ce succes ar avea un film cu un scenariu bazat pe romanul Franciscăi Stoleru „Casa de pe colina Doamnei”.

Și așa cum procedez când văd un film bun, refuz să-i povestesc subiectul, ca să trezesc curiozitatea. Să fie vizionat, tot așa și cu cartea. Mă voi referi în ceea ce urmează numai la ceea ce-i legat de impresiile mele de pictor. Mă voi referi la descrierea casei de pe colină, „superbă dar blestemată” și la scenele de dragoste.

Voi începe cu descrierea atât de expresivă: *„Casa de pe colină era o vilă cum rar se mai văzuse în Haifa acelor vremi. Era construită din piatră de Ierusalim gălbuie care în lumina soarelui prindea noanțe roz. Ușa de la intrare era din stejar sculptat, iar ușile glisante din spate care dădeau din salon spre terasă și grădină erau din sticlă, ca să se poată privi departe, în zare, spre întinderea albastră a mării. Geamurile camerelor aveau vitralii cu flori într-o beție de culori și filtrau lumina nemiloasă a soarelui de vară mediteraniană, păstrând o răcoare plăcută. Holul era pardosit cu plăcuțe mici de mozaic albastru cu alb, la fel ca și baia, iar camerele și salonul-cu dale de marmoră, era o plăcere să pășești pe ele cu picioarele goale în zile călduroase.”*

Casa a fost construită de bogatul negustor arab Ybrahim Abu Yusuf pentru Amal, a patra soție a sa, și, cu fiecare poveste ce a urmat, și-a ferecat și desferecat lacătele, suferind minore transformări, dar destinul fiecăruia care a locuit-o a fost amar. A dăinuit până în zilele noastre când a fost rasă de pe suprafața pământului, dar lăsând poveștile puternic conturate în cartea Franciscăi Stoleru.

Și acum am ajuns la povestea de dragoste. Personajele sunt Lady Dorothy și David din chibuțul vecin. Scena în care cei doi ajung cu adevărat la „elixirul dragostei” este de o mare expresivitate. Nimic vulgar, nimic pornografic.

Sper că v-am dat destule motive să citiți cartea. Și poate visurile mele pentru un film să se realizeze. V-am descris și sentimentele mele de pictor. Sunt destule scene care pot fi subiectul unor pânze, dar deocamdată mă mai gândesc...

Francisca Stoleru s-a depășit pe ea însăși în acest nou roman, renăscând ca Pasărea Phoenix, mult mai viguroasă și mai reușită pe firmamentul literar în limba română din Israel.

